

МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНІ МАРКЕРИ КІСТКОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ У МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ

Лучинський М. А., Болюк Ю. В., Болюк В. І.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені

І. Я. Горбачевського»

Актуальність теми. За результатами спостережень деяких вчених в умовах сучасного світу у молодих людей значно зросла поширеність хронічних захворювань різних систем, в тому числі й патологій тканин пародонта. При цьому спостерігається значно більша частота виявлення агресивних форм пародонтопатології, однією з причин чого є зміни обміну кісткової тканини.

Мета роботи. Виявлення генетичних маркерів кісткового метаболізму для ранньої діагностики, розробки превентивних та лікувально-профілактичних заходів при захворюваннях пародонта в осіб молодого віку.

Методи дослідження. В процесі роботи було проведено обстеження 39 пацієнтів, з них 24 із патологією тканин пародонта та 15 групи контролю. Для об'єктивної характеристики змін метаболізму кісткової тканини в осіб із патологією пародонта та виявлення відповідних маркерів було визначено розподіл поліморфних генів рецептора паратиреоїдного гормону I типу (PTH1R) та α 1-ланцюга колагену I типу (COL1A1). Статистичний аналіз для визначення достовірності результатів дослідження було проведено з використанням програми «Statistika for Windows».

Результати дослідження. На основі отриманих даних достовірних ознак впливу поліморфізму гена PTH1R виявлено не було. Однак при аналізі розподілу генотипних варіантів та алелей гена COL1A1 було визначено набагато вищу ($p < 0,001$) поширеність генотипу TT та алелі T, що відповідає патології, в осіб основної групи ((38,46 $\pm$ 4,79) % та (57,60 $\pm$ 3,79) %) порівняно з показниками групи контролю ((4,71 $\pm$ 2,31) % та (13,27 $\pm$ 2,81) %). В обстежуваних основної групи алельний варіант GG гена α 1-ланцюга колагену I

типу, що визначається як норма, зустрічався у $(25,96 \pm 4,32)$ % випадків, тоді як в контрольній групі відповідно у $(68,24 \pm 5,08)$ %, що майже вдвічі вище ($p < 0,001$). Алель G, яка відповідає за нормальне значення мінеральної щільності кісткової тканини, зустрічалася у $(42,40 \pm 3,79)$ % випадків в основній групі та вдвічі ($p < 0,001$) частіше в осіб з контрольної групи – $(86,73 \pm 2,81)$ %.

Висновки. Таким чином, проведені дослідження показали істотне значення впливу генетичних чинників на розвиток та перебіг захворювань тканин пародонта в осіб молодого віку та дозволять в подальшому розробити методи їх прогнозування, ранньої діагностики, ефективного лікування та профілактики.